

Dialogînd cu publicul

Este, fără îndoială, o mare satisfacție pentru un regizor să realizeze un spectacol strălucit, să facă publicul să vibreze adînc, cu emoție, în fața unor imagini insolite, așa cum este foarte plăcut pentru el să descopere autori și texte, actori și scenografi, modalități originale de comunicare cu omul din stal. Aș fi un fariseu dacă m-aș dezice de toate aceste satisfacții pe care le-am resimțit, nu o dată, în cariera mea artistică.

Pentru slujitorii teatrului există însă o bucurie cel puțin egală cu cele pomenite mai înainte, și anume, aceea de a dialoga cu publicul, fie în hol, după spectacol, cînd impresiile sînt foarte vii, fie mai tîrziu, într-un club, o casă de cultură sau o sală de clasă, cînd emoțiile s-au sedimentat, s-au filtrat, căpătînd valențe de judecată critică. Abia în aceste clipe simți cu adevărat că ceea ce ai produs pe scenă nu și-a stins ecourile odată cu ultimele aplauze, cu ultima lă sare de cortină, ci continuă să trăiască mai adînc, în conștiințe, creînd asociații, conexiuni, întrebări, neliniști și nu o dată atitudini de o gravă semnificație.

Iată, nu de mult, am avut cîteva foarte interesante întîlniri cu spectatorii noștri din întreprinderile și școlile orașului. Îmi stăruie puternic în minte un dialog purtat la Întreprinderea „Tricol Roșu”. În sală, aproape numai chipuri tinere, cu privirile vii, pline de interes, care ne-au întîmpinat simplu, omenește, ca pe niște prieteni apropiați. Eram însoțit de cîteva dintre actorii fondatori ai teatrului arădean. Rînd pe rînd, acele chipuri tinere, cu ochi vii, au început să vorbească despre teatru ca despre o ființă ce le-a deschis gustul pentru frumos, despre actorii pe care i-au îndrăgit prin intermediul cutărui și cutărui personaj, punînd, în același timp, o multime de întrebări și obligîndu-ne nu la răspunsuri stereotipe, ci, mai ales, la confesiuni, încît ne-am pomenit, vrînd-nevrînd, la un mic colocuiv profesional și sentimental în același timp, înțelegînd un lucru de care, în iureșul muncii, mai uităm uneori, și anume,

că prin toate firele profesiei noastre sîntem legați de mintea și inima spectatorului, că el se bucură și suferă împreună cu noi, că fiecare păticecă a muncii noastre este observată, judecată, acceptată în înțelegere sau respinsă cu fermitate și că toate acestea ne obligă la o imensă responsabilitate, începînd de la alegerea textului pînă la traducerea lui în imagini scenice.

O surpriză nu mai puțin plăcută ne-a furnizat întîlnirea de la Întreprinderea Textilă (fosta U.T.A.). Seriozitatea dialogului, subtilitatea unor întrebări puse de cei care au luat cuvîntul trădau un lucru pe cît de obișnuit în aparență, pe atît de semnificativ în realitate: muncitorul de azi nu este doar un simplu și indiferent spectator, el judecă actul artistic prin prisma utilității sale sociale, al efectelor morale pe care le declanșează. Pentru el, teatrul este la fel de apropiat ca și uzina, el se simte responsabil de ceea ce se întîmplă pe scenă tot atît de mult ca și pentru ceea ce produce el însuși în fabrică. Am auzit discutîndu-se acolo despre probleme de repertoriu și interpretare, despre colaborarea teatrului cu dramaturgii, despre decalajul valoric dintre spectacologie și text, despre grija teatrului de a aplica întocmai sarcinile ce decurg din programul ideologic al partidului. Am auzit aici aprecieri emoționante la adresa muncii noastre, care n-au avut nimic comun cu adulația gratuită. Dimpotrivă, mi-au revelat cunoaștere, analiză, spirit critic.

Exemple sînt foarte multe. Nu vreau să mai citez și altele. Ele demonstrează clar și răspicat importanța de a ne afla în permanent contact cu cei ce dau sens și sevă existenței noastre, nu numai în sala de spectacol, dar și dincolo de pereții ei, oriunde se crează prilejul ca ei să ne comunice un gînd ce izvorăște din adînc, de la un izvor curat și plin de prospețime, care ne aduce idei, civism, curaj și, mai presus de toate, luciditate față de misiunea socială a artei pe care o profesăm.